

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie celów na okres po roku 2015 w regionie eurośroziemnomorskim

(opinia z inicjatywy własnej)

(2015/C 383/07)

Sprawozdawca: An LE NOUAIL MARLIÈRE

Dnia 22 stycznia 2015 r. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny postanowił, zgodnie z art. 29 ust. 2 regulaminu wewnętrznego, sporządzić opinię z inicjatywy własnej w sprawie

celów na okres po roku 2015 w regionie eurośroziemnomorskim.

Sekcja Stosunków Zewnętrznych, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię dnia 11 czerwca 2015 r.

Na 509. sesji plenarnej w dniach 1–2 lipca 2015 r. (posiedzenie z dnia 1 lipca 2015 r.) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 57 do 22 (7 osób wstrzymało się od głosu) przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1. EKES zaleca państwom członkowskim Unii dla Śródziemnomorza oraz UE zatwierdzenie uzgodnionych celów zrównoważonego rozwoju poprzez organizację ratyfikacji odpowiednich konwencji międzynarodowych.

1.2. Komitet apeluje do państw członkowskich Unii dla Śródziemnomorza i do UE o skuteczną ochronę inwestycji publicznych niezbędnych do realizacji celów zrównoważonego rozwoju.

1.3. EKES zaleca państwom członkowskim Unii dla Śródziemnomorza i UE, by w osiągnięciu tych celów uczestniczyło społeczeństwo obywatelskie i samorządy na szczeblu lokalnym, jak najbliżej obywateli.

1.4. Komitet przyjmuje do wiadomości konkluzje Rady do spraw zagranicznych i stosunków międzynarodowych z dnia 26 maja 2015 r. oraz wnioski z rocznego sprawozdania Komisji Europejskiej za rok 2015 na temat zobowiązań UE i państw członkowskich w zakresie oficjalnej pomocy rozwojowej oraz ich realizacji.

1.5. Ubolewa jednak nad faktem, że termin, jaki UE wyznaczyła na realizację celu 0,7 % PKB, upływa dopiero w roku 2030 ⁽¹⁾.

1.6. EKES popiera UE w jej zamiarze wzmocnienia aspektów niefinansowych (ratyfikacji międzynarodowych instrumentów prawnych, zwalczania przestępstw finansowych).

1.7. Wzywa Komisję do przyjęcia spójnego stanowiska uwzględniającego dwustronne, kilkustronne i wielostronne interesy handlowe oraz cele zrównoważonego rozwoju, aby zachować wiarygodność tych celów, a także pomocy europejskiej.

1.8. Komitet zaleca rozszerzenie dialogu między partnerami społecznymi i instytucjami europejskimi zajmującymi się szkoleniem zawodowym i uczeniem się przez całe życie, a także opracowanie programów działania w tej dziedzinie. EKES został należycie zaproszony do udziału w tym dialogu i przyczynił się do jego ustanowienia ⁽²⁾.

1.9. Komitet zaleca uwzględnienie w programie UE i jej polityce sąsiedztwa tych zaleceń dotyczących spójności między polityką handlową, zewnętrzną i w zakresie rozwoju oraz finansowania i ochrony demokracji i praw człowieka, zgodnie ze zobowiązaniami, jakie podjęła wiceprzewodnicząca Federica Mogherini wobec społeczeństwa obywatelskiego w dniu 28 maja 2015 r. ⁽³⁾

⁽¹⁾ Komisarz Neven Mimica, 508. sesja plenarna EKES-u, dnia 28 maja 2015 r.

⁽²⁾ http://www.etf.europa.eu/web.nsf/pages/entrepreneurial_communities

⁽³⁾ http://eeas.europa.eu/statements-eeas/2015/150528_01_en.htm

2. Wprowadzenie

2.1. Ważnym zagadnieniem w ramach europejskiego i światowego programu działań w nadchodzących latach będzie dyskusja na temat celów zrównoważonego rozwoju na okres po 2015 r. Ze względu na wspólne szczególne cechy obszarów położonych w regionie eurośródmorskim należy rozważyć, w jaki sposób włączyć cele zrównoważonego rozwoju w europejską politykę sąsiedztwa i strategię polityczne państw południowego regionu Morza Śródziemnego. Bezpieczeństwo żywnościowe, ubóstwo i wykluczenie społeczne, brak dostępu do wody, szczególna sytuacja krajów regionu przechodzących transformację demokratyczną i gospodarczą oraz potrzeba przywrócenia pokoju i bezpieczeństwa – problemy te wymagają opracowania opinii EKES-u na odnośny temat, zawierającej wytyczne w zakresie wdrażania i monitorowania programu działań na okres po roku 2015 w regionie Morza Śródziemnego.

2.2. Dzięki określeniu konkretnych wyzwań oraz opracowaniu propozycji na rzecz regionu eurośródmorskiego we współpracy ze społeczeństwem obywatelskim, EKES może udzielić przydatnych rad rządowi tego dotkniętego różnymi problemami regionu i instytucjom europejskim.

2.3. Opracowując niniejszą opinię, EKES pragnie również poszerzyć prace, jakie przeprowadził już w zakresie celów zrównoważonego rozwoju ogólnie oraz odnośnie do konkretnego obszaru geograficznego, jakim jest wybrzeże Morza Śródziemnego.

2.4. Sekretarz generalny ONZ wydał sprawozdanie podsumowujące odpowiedzi zebrane przez otwartą grupę roboczą, która zajęła się zbadaniem powszechnych celów zrównoważonego rozwoju na okres po 2015 r., wynikających z przyjęcia deklaracji rządów pt. „Przyszłość, jakiej chcemy” po konferencji Rio+20. W deklaracji tej zdecydowano o przekształceniu celów milenijnych, dostosowanych do sytuacji poszczególnych krajów rozwijających się, w cele powszechne, choć zróżnicowane, dotyczące całej ludzkości, zarówno w krajach uprzemysłowionych, jak i wschodzących, rozwijających się lub mniej rozwiniętych. Przeprowadzono konsultacje na szeroką skalę na szczeblu regionalnym i niższym niż regionalny, a najważniejsze ugrupowania społeczeństwa obywatelskiego reprezentowane w Organizacji Narodów Zjednoczonych miały okazję wziąć w nich udział i przedstawić swoje stanowisko. Określono 17 celów głównych i 169 celów podrzędnych w zakresie „środków wdrażania i globalnego partnerstwa na rzecz zrównoważonego rozwoju”.

2.5. W 2015 r. mają odbyć się dwa ważne spotkania ściśle związane z celami zrównoważonego rozwoju na okres po roku 2015: międzynarodowa konferencja na temat finansowania rozwoju, w lipcu w Addis Abebie, oraz 21. Konferencja Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu, pod koniec roku w Paryżu.

2.6. Agenda zrównoważonego rozwoju na okres po roku 2015 ma na celu ustanowienie ram przyszłych działań ONZ w terenie z wykorzystaniem nowego podejścia ukierunkowanego na równość, włączenie społeczne i godną pracę, zachowując jednocześnie zrównoważone źródła dochodów dla osób pracujących, chroniąc środowisko i utrzymując tempo odnawiania się zasobów biologicznych i naturalnych. Jednakże założeniem tego programu jest fakt, że regulujący nasze społeczeństwo paradygmat gospodarczy nie ma trwałego charakteru. Oznacza to, że przywódcy światowi będą musieli wykazać się dużą ambicją. Obecna sytuacja pod względem gospodarczym, społecznym, środowiskowym i – w ostatecznym rozrachunku – politycznym, jest nie do utrzymania w wielu częściach świata, szczególnie w regionie eurośródmorskim. Powszechnie uważa się, że realizacja celów zrównoważonego rozwoju wymaga zmiany co najmniej zasad ekonomicznych i finansowych, na których opierają się obecne gospodarki, by zmienić obecny stan rzeczy.

2.7. Położone na północnym wybrzeżu Morza Śródziemnego państwa Europy Południowej doświadczają sytuacji społecznych i gospodarczych nieakceptowanych już przez obywateli i uniemożliwiających stawienie czoła wyzwaniom środowiskowym i klimatycznym, a przecież rozwiązania w tej dziedzinie stworzyłyby obywatelom europejskim perspektywy zbudowania innego obszaru środowiskowego, gospodarczego i społecznego. Pomimo inwestycji w edukację za pomocą systemu krajowego lub europejskiego, młodzi ludzie nie mają możliwości rozwoju i przyczynienia się do wzmocnienia konkurencyjności gospodarczej, społecznej i środowiskowej UE.

2.8. Od roku 2008 powstało niewiele miejsc pracy, wręcz przeciwnie – wiele z nich utracono, a tempo powstawania nowych nie jest dostosowane do rozwoju demograficznego ani do wejścia na rynek pracy absolwentów, co skutkuje odrzuceniem pozbawionej perspektyw polityki oszczędnościowej. Polityka i usługi publiczne w zakresie edukacji, zdrowia, transportu oraz budownictwa mieszkalnego ucierpiały wskutek polityki oszczędnościowej, a przecież realizacja celów zrównoważonego rozwoju wymaga wzmocnienia tych usług. W UE-28 wciąż zwiększa się liczba osób bezdomnych i mieszkających w nieodpowiednich warunkach, a większość miejsc pracy charakteryzuje się zbyt wielką elastycznością i niepewnością i nie oferuje perspektyw na przyszłość. Znacząco zwiększa się liczba stażystów słabo lub źle opłacanych i można zaobserwować radykalizację postaw europejskiego społeczeństwa, narasta bowiem nietolerancja, odrzucenie innych i niezrozumienie. Zwiększa się także przepaść między pokoleniami, a indywidualizm i potrzeba przetrwania prowadzą do polaryzacji między klasą polityczną, która nabiera cech zawodu, a znajdującymi się w trudnej sytuacji obywatelami.

2.9. Na południe od Morza Śródziemnego można było zaobserwować obalanie dyktatur politycznych, które przywłaszczyły sobie korzyści gospodarcze i pozbawiły obywateli wolności słowa i równości. Kilka krajów zmieniło sposób przeprowadzania transformacji i zamiast skierować się w stronę oczekiwanego konsensusu narodowego na rzecz demokracji ponownie oddało się w ręce autorytarnej i wszechmocnej władzy wojskowej. Okoliczności te zostały wykorzystane przez radykalistyczne grupy, które albo dokonały ataków zbrojnych, albo zainicjowały rządy zbrodniczych systemów. W sytuacji stałego zagrożenia znajduje się obecnie część Afryki, a na Bliskim i Środkowym Wschodzie mają miejsce szeroko zakrojone przesiedlenia i powstają nowe układy wpływów politycznych i wojskowych – krótko mówiąc, ludność cywilna nie zaznaje spokoju.

2.10. W takich warunkach prawdopodobnie żaden cel zrównoważonego rozwoju nie jest wiarygodny, by przywrócić pokój, zwiększyć dobrobyt materialny i wpłynąć na rozwój gospodarczy regionu. W regionach niestabilnych pod względem demokratycznym, społecznym i środowiskowym nie można w sposób trwały przyciągnąć inwestycji, utrzymać ich, czy też ich rozwinąć. Z drugiej strony, jako że przez dziesiątki lat z rozwoju gospodarczego korzystało tylko niewiele rodzin, konkretnych osób lub dyktatorów, instytucje zdolne pracować w sposób sprawiedliwy, przejrzysty i demokratyczny napotykają na swej drodze same przeszkody.

3. Środowisko

3.1. Fakty pokazują, że region eurośródziemnomorski jest narażony na klęski żywiołowe, zarówno na lądzie, jak i na morzu. Z opublikowanego w 2013 r. sprawozdania wynika, że środowisko przybrzeżne zapewnia środki utrzymania co najmniej 150 mln osób. W tym samym sprawozdaniu cytuje się dane Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP), z których wynika, że na wybrzeżu Morza Śródziemnego znajduje się 13 elektrowni gazowych, 55 rafinerii, 180 elektrowni, 750 przystani jachtowych, 286 portów handlowych, 112 portów lotniczych i 238 zakładów odsalania wody, z których większość stanowi potencjalne źródło zagrożeń dla środowiska. W sprawozdaniu stwierdza się również, że priorytetem dla całego regionu jest wprowadzenie odpowiednich środków łagodzących skutki klęsk żywiołowych i katastrof spowodowanych przez człowieka⁽⁴⁾.

4. Zatrudnienie

4.1. W przemówieniu z dnia 28 maja br. komisarz Johannes Hahn podkreślił potrzebę stworzenia 5 mln nowych miejsc pracy *co roku*, tak aby zwiększająca się liczba siły roboczej mogła znaleźć zatrudnienie oraz aby zapewnić włączenie społeczne. Przypomniał również, że do osiągnięcia tego celu regionowi niezbędny jest wzrost gospodarczy przekraczający 6 %.

4.2. Dlatego kluczowe znaczenie powinno mieć upowszechnianie godnego zatrudnienia (cel 8), ponieważ zatrudnienie niskiej jakości (niepewne, słabo płatne oraz pozbawione trwałej i powszechnej ochrony socjalnej) leży u przyczyn ubóstwa. Należy zatem ponownie skoncentrować się na jakości wzrostu oraz na bezpiecznych i zdrowych warunkach zatrudnienia i pracy, a także na ochronie socjalnej pracowników i ich rodzin jako na podstawowym narzędziu zwalczania ubóstwa i wykluczenia.

5. Prywatne źródła finansowania

5.1. By wkład sektora prywatnego w partnerstwa handlowe na rzecz rozwoju przemysłowego był wydajny i skuteczny, musi mu towarzyszyć program na rzecz godnej pracy, bardziej rygorystyczny niż dotychczas odnośnie do warunków zatrudnienia. Bardziej niż kiedykolwiek, tworzone miejsca pracy powinny być wysokiej jakości, dobrze płatne, przyjazne dla środowiska naturalnego i zdrowia ludzi oraz oparte na skutecznej ochronie socjalnej⁽⁵⁾. Jest to szczególnie istotne w regionie Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej, gdzie stopa bezrobocia młodzieży jest jedną z najwyższych na świecie i stale rośnie, co oznacza, że znaczny odsetek młodych ludzi w wieku produkcyjnym nie pracuje, nie kształci się ani nie szkoli. Zagwarantowanie minimalnego bezpieczeństwa dochodu osobom pracującym w sektorze nieformalnym ma zasadnicze znaczenie dla stabilności społecznej i politycznej oraz zapobiegania konfliktom, ponieważ łagodzi radykalizację postaw i ekstremizm, przyczyniając się w ten sposób do stabilności politycznej i bezpieczeństwa⁽⁶⁾. Na obu wybrzeżach Morza Śródziemnego aspiruje się do zapewnienia kształcenia początkowego i ustawicznego, równości, odpowiedniego współczynnika aktywności zawodowej ludzi młodych i kobiet, poszanowania obywateli, wolności słowa, godnego wynagrodzenia, bezpiecznych warunków pracy, ochrony środowiska i zdrowia publicznego, wczesnej edukacji i solidarności międzypokoleniowej. Rządy muszą być w stanie zagwarantować zaspokojenie tych potrzeb bez interwencji pod postacią arbitrażu ponadnarodowego chroniącego interesy prywatne jednej ze stron, mimo dużego znaczenia, jakie chciałoby się nadać handlowi międzynarodowemu z punktu widzenia finansowania celów powszechnych⁽⁷⁾.

⁽⁴⁾ <http://www.preventionweb.net> – Program partnerstwa eurośródziemnomorskiego (Inicjatywa flagowa dotycząca zapobiegania klęskom żywiołowym i katastrofom spowodowanym przez człowieka oraz gotowości i reagowania na nie – region południowy), luty 2013 r.

⁽⁵⁾ Zob. opinia EKES-u w sprawie ochrony socjalnej w ramach współpracy UE na rzecz rozwoju (Dz.U. C 161 z 6.6.2013, s. 82).

⁽⁶⁾ Cele na okres po roku 2015 w regionie eurośródziemnomorskim, wysłuchanie EKES-u w dniu 22 maja 2015 r.; wizja SOLIDAR dotycząca działań po 2015 r.

⁽⁷⁾ Opinia EKES-u REX/441 (zob. s. 49 niniejszego Dziennika Urzędowego).

6. Środki wykonawcze i monitorowanie realizacji celów

6.1. Negocjacje wielostronne w ramach WTO skupiają się na handlu jako narzędziu realizacji korzystnego zrównoważonego rozwoju. Jednak wiele z toczących się negocjacji wskazuje na niespójność między niektórymi celami w zakresie wolnego handlu a realizacją celów zrównoważonego rozwoju. Ze względu na pertraktacje potęg handlowych z państwami, na wiarygodności utraciły korzystne cele w takich dziedzinach, jak porozumienia w sprawie usług mające na celu liberalizację lub prywatyzację licznych usług publicznych dostępnych dla większości obywateli i niezbędnych dla realizacji celów, porozumienia w sprawie środowiskowych dóbr publicznych, transfery technologii, prawo własności przemysłowej, porozumienia w sprawie nowych technologii informacyjnych, przemysłu wydobywczego i wydobywania kopalin czy postępowania w sprawie rozstrzygnięcia sporu między przedsiębiorstwami wielonarodowymi a państwami.

6.2. Polityka handlowa powinna umożliwiać krajom rozwijającym się uzyskanie przestrzeni politycznej, w tym możliwości skoncentrowania się na skutkach dla bezrobocia, na słabszych grupach społecznych, równouprawnieniu płci i zrównoważonym rozwoju, raczej niż zachęcać do liberalizacji jako celu samego w sobie. Dlatego należy przeprowadzić wyczerpujący przegląd wszystkich umów handlowych i inwestycyjnych, by określić wszystkie obszary potencjalnie ograniczające zdolność krajów rozwijających się do zapobiegania kryzysom i zarządzania nimi, regulowania przepływów finansowych, ochrony prawa do utrzymania się i godnej pracy, wzmocnienia sprawiedliwego opodatkowania, świadczenia kluczowych usług publicznych i zagwarantowania zrównoważonego rozwoju.

6.3. Rządy powinny przeprowadzić obowiązkowe oceny oddziaływania na prawa człowieka dwustronnych, wielostronnych i kilkustronnych umów handlowych i inwestycyjnych, koncentrując się zwłaszcza na prawie do rozwoju i na specjalnych prawach do pożywienia, zdrowia i utrzymania, z uwzględnieniem oddziaływania na zmarginalizowane grupy społeczne. Mogłyby to obejmować wdrożenie uchwalonego w czerwcu 2014 r. w Radzie Praw Człowieka w Genewie projektu rezolucji dotyczącego ustanowienia grupy roboczej z zadaniem opracowania instrumentu nakładającego międzynarodowe zobowiązania prawne w dziedzinie praw człowieka na korporacje transnarodowe.

6.4. W okresie do ustalenia, który można uznać za czas, w którym świat dochodzi do równowagi po kryzysach z 2008 r. (kryzys finansowy) i 2011 r. (kryzys demokracji), inwestycje sprzyjające zatrudnieniu i środowisku oraz dotyczące celów rozwoju na okres po roku 2015 powinny zostać wyłączone z obliczeń deficytu publicznego i uznane za inwestycje będące przedmiotem wspólnego zainteresowania, powszechne, trwałe i zrównoważone; należy je finansować po zerowej stawce i zakazać dostępu do nich funduszom hedgingowym.

6.5. Zwalczanie uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania, a także nielegalnych przepływów finansowych w celu prania pieniędzy pochodzących z nielegalnej działalności, w tym pracy nierejestrowanej, przemytu migrantów i wywozu odpadów niepoddawanych odzyskowi, powinno umożliwić uzyskanie dodatkowych środków koniecznych do realizacji celów zrównoważonego rozwoju⁽⁸⁾.

6.6. Nie należy zapominać o tym, że również istniejące już międzynarodowe instrumenty prawne stanowią środki wykonawcze i że gdyby niektóre konwencje – takie jak kluczowe konwencje MOP dotyczące pracy, konwencja Narodów Zjednoczonych z dnia 18 grudnia 1979 r. w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet, konwencja o ochronie praw wszystkich pracowników migrujących i członków ich rodzin, konwencja nr 189 dotycząca pracowników domowych, konwencja nr 184 dotycząca bezpieczeństwa i zdrowia w rolnictwie, międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych i jego protokół fakultatywny, by wymienić jedynie kilka przykładów – zostały ratyfikowane i wdrożone w prawie materialnym wszystkich państw członkowskich Unii dla Śródziemnomorza, stanowiłyby one ważne niefinansowe środki wykonawcze, same w sobie gwarantujące już ochronę prawną (*de iure*) osób, która jest niezbędna i konieczna do faktycznej (*de facto*) realizacji wielu celów zrównoważonego rozwoju w zakresie:

Cele zrównoważonego rozwoju⁽⁹⁾

Cel 1: Położenie kresu ubóstwu we wszystkich jego przejawach na całym świecie

Cel 2: Eliminacja głodu, zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego i lepszego wyżywienia oraz promowanie zrównoważonego rolnictwa

⁽⁸⁾ Co najmniej bilion dolarów, w zależności od źródła (Bank Światowy, MFW, transparency.org itp).

⁽⁹⁾ Zgodnie z opracowanym w styczniu 2015 r. pierwszym projektem dokumentu końcowego na szczyt ONZ, na którym ma zostać przyjęta Agenda rozwoju po 2015 roku.

Cel 3: Umożliwienie wszystkim życia w zdrowiu i propagowanie dobrostanu wszystkich ludzi w każdym wieku

Cel 4: Zapewnienie równego dostępu do edukacji integracyjnej o wysokiej jakości i wspieranie możliwości uczenia się przez całe życie dla wszystkich ludzi

Cel 5: Zapewnienie równości płci i wzmocnienie pozycji wszystkich kobiet i dziewcząt

Cel 6: Zapewnienie dostępności wody i systemów sanitarnych dla wszystkich oraz zapewnienie zrównoważonej gospodarki wodno-sanitarnej

Cel 7: Zapewnienie przystępnych cenowo, niezawodnych, zrównoważonych i nowoczesnych dostaw energii dla wszystkich

Cel 8: Propagowanie trwałego, zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu gospodarczego, pełnego i produktywnego zatrudnienia oraz godnej pracy dla wszystkich

Cel 9: Budowanie odporności infrastruktury, promowanie sprzyjającego włączeniu społecznemu i zrównoważonego procesu uprzemysłowienia oraz wspieranie innowacji

Cel 10: Zmniejszenie nierówności w obrębie państw i między nimi

Cel 11: Zadbanie o to, by miasta i osady ludzkie sprzyjały włączeniu społecznemu, były bezpieczne, odporne i zrównoważone

Cel 12: Propagowanie zrównoważonych wzorców konsumpcji i produkcji

Cel 13: Pilne podjęcie działań na rzecz łagodzenia zmiany klimatu i jej skutków⁽¹⁰⁾

Cel 14: Zachowanie i zrównoważone wykorzystywanie oceanów, mórz i zasobów morskich z myślą o zrównoważonym rozwoju

Cel 15: Ochrona, odnowa i promowanie zrównoważonego wykorzystania ekosystemów lądowych, zrównoważona gospodarka leśna, zwalczanie pustynnienia oraz zatrzymanie i odwrócenie procesu degradacji gruntów i utraty różnorodności biologicznej

Cel 16: Wspieranie pokojowych i integracyjnych społeczeństw na rzecz rozwoju zrównoważonego, zapewnienie wszystkim dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz tworzenie na każdym poziomie instytucji, które będą skuteczne, odpowiedzialne i będą sprzyjały włączeniu społecznemu

Cel 17: Wzmocnienie środków wykonawczych i ożywienie globalnego partnerstwa na rzecz zrównoważonego rozwoju

6.7. W dniu 28 maja 2015 r. Komitet Regionów i Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny zorganizowały wspólnie z Komisją Europejską Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Euromedu, na którym głos zabrali komisarz Johannes Hahn i wiceprzewodnicząca Federica Mogherini oraz przewodniczący Parlamentu Europejskiego.

6.8. Podczas tego forum, które miało na celu omówienie kierunków nowej unijnej polityki sąsiedztwa, komisarz Hahn przypomniał o funduszach, które zostały bezpośrednio przeznaczone na kryzys humanitarny w Syrii i krajach z nią graniczących – 52 mln EUR w ramach Instrumentu na rzecz Społeczeństwa Obywatelskiego Krajów Sąsiedztwa – oraz opisał podjęte działania, do których należy dodać 40 mln EUR przydzielone z Regionalnego Funduszu Powierniczego UE.

6.9. Na zakończenie należy nawiązać również do europejskiego programu w dziedzinie migracji, opublikowanego przez Komisję Europejską dwa tygodnie po szczycie szefów państw; program ten zawiera propozycję podziału konkretnych działań w zakresie przesiedleń i przyjmowania uchodźców na mocy art. 78 ust. 3 TFUE⁽¹¹⁾.

Bruksela, 1 lipca 2015 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Henri MALOSSE

⁽¹⁰⁾ Mając na uwadze, że Ramowa konwencja ONZ w sprawie zmian klimatu stanowi główne międzynarodowe, międzyrządowe forum negocjacji w sprawie globalnej reakcji na zmianę klimatu.

⁽¹¹⁾ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-is-new/news/news/2015/20150527_02_en.htm